

Søren L. Bruhn, stjóri fyri Suðuroyar Sparikassa.

Mynd: Åki Bertholdsen

Mink- andi BTÚ

**Í krónum minkaði
Bruttotjóðarúrtøka
n í 2003 í mun til
undanfarin ár**

BÚSKAPUR

Heri á Rógvi
heri@sosialurin.fo

Meðan føroyskir peningastovnar eru farnir at kunngerá roknskapir fyri fyrstu seks mánaðirnar í ár. So er Hagstovan klár við tjóðarroknskapinum fyri 2003.

Í hesum roknskapi sæst millum annað, at brutto-tjóðarúrtøkan, BTÚ, í 2003 var 9,7 milliardir. BTÚ er samlaða virksemd í landinum. Hetta er 300 milliónir minni enn í 2002.

- Beinleiðis samanburður við árin frammanundan ber ikki til, av tí at uppgærdin hvørt árið er í teimum prísnum, sum vóru galdandi í árinum. Vit kunnu tí einans siga, at í krónum var ein minking upp á 300 milliónir, skrivur Hagstovan.

Negativa gongdin stavar stavar øll frá privata vinnuliga virkseminum og har í mestan mun frá alivinnuni, sum hevði munandi hall í 2003, skrivur Hagstovan.

Verða viðurskipti við umheimin rokna uppí, so fæst tóka bruttotjóðarinn-tøkan, tBTI.

Hagstovan skrivur, at hetta talið er m.a. tald ríkisveitingin, lønir og kapitalinntøkur til føroyingar úr útlandum.

Tóka bruttotjóðarinn-tøkan var 10,9 milliardir í 2003 - slakar 1,2 miljard størri enn BTÚ.

- Áhugavert er, at hóast ríkisveitingin minkaði meira enn 300 miljónir í 2002, var framvegis vøkstur í tBTI. Orsøkin var, at vøxturin í BTÚ var meira enn minkingin í ríkisveitingini, skrivur Hagstovan.

Skeiv gongd í Suðuroyar Sparikassa

**Suðuroyar Sparikassi
vann ikki pening
fyrstu seks mánað-
irnar í ár. Ómaksgjöld
skulu nú skapa størri
inntøkur**

ROKNSKAPUR

Heri á Rógvi
heri@sosialurin.fo

Á rættari kós. Soleiðis stendur við stórum stavum skrivað á vindeyga hjá Suðuroyar Sparikassa í Havn. Um kósir er røtt mugu lesararnir sjálvir meta um, men Suðuroyar Sparikassi hevði fyrstu seks mánaðirnar í ár undirskot áljóðani 91.000 krónur.

Ikki í sjálvum sær nakað stórt tap, men í øllum før-um Norðoya Sparikassi av hinum føroysku peningastovnunum hevur vunnið pening fyrstu seks mánaðirnar.

- Eg kundi hugsað mær, at úrslitið var betri. Men eg rokni við, at tað fer at geva yvirskot fyri alt árið, sigur Søren L. Bruhn, stjóri fyri Suðuroyar Sparikassa.

Burturleggjarnar og øktar starvsfólka og umsitingarlígu útreiðslurnar eru høg-

uðsatvoldirnar til vánaliga úrslitið. Øktar burturleggjarnar eru eitt tekin um, at tað gongur skeiva vegin í samfelagnum, og sparikassin væntar at missa pening.

- Nógvar av øktu útreiðslunum eru størri útreiðslur, ið bert verða rindaðar einaferð. Eitt nú hava vit fingið nýggja telduskipan og keypt aðra útgerð, sigur Søren L. Bruhn.

Tungt

Fíggarstøðan hjá Suðuroyar Sparikassa er góð. Solvensurin, t.e. sambandið millum eginpening og skyldur, er 19,0%. Solvensurin var tó 22,7% sama tíðarskeið í 2004. Verandi lóggáva ásetir eitt minsta-mark upp á 8%.

Men eitt negativt úrsliti fyri fyrstu seks mánaðirnar av 2005 kann ikki tulkast positivt. Upphæddirnar eru tó smáar, men tað er eisini eitt sereyðkenni fyri Suðuroyar Sparikassi, støddin.

Suðuroyar Sparikassi er nakað heilt fyri seg í føroyskum høpi. Ein pinkulítil peningastovnur, sum ikki kann loyva sær somu útreiðslur. Eginpeningurin er bert knappar 38 mió. Til

sammetingar átti Føroya Banki 1.557 milliónir í eginpeningi við árslok 2004. Suðuroyar Sparikassi gav eitt nú Vágs bóltfelag 100.000 krónur í gávu. Skuldi Føroya banki givið eftir sama lutfallið við eginpening, so skuldi bankin givið 4,1 millión. Tær 100.000 til VB høvdu eisini kunnað givið sparikassanum eitt yvirskot.

Krevja ómaksgjöld

Ein máti hjá Suðuroyar Sparikassa at betra um fíggarstøðuna er við at fara undir at krevja ómaksgjöld.

Í egnum tíðindaskrivi skrivur Suðuroyar Sparikassi, at nú rinda øll fyri sítt. Áður hava øll goldið fyri øll.

Men tað er einki yvir at dylja, at ómaksgjöldini hava til endamáls at fáa til vega fleiri inntøkur. Nú skulu fólk eitt nú rinda fimm krónur fyri eina vanliga flyting innanlands.

- Áður hava vit livað av rentumarginalinum, (t.e. munurin millum útláns- og innlánsrentuna, bløðm), men nú kenna vit okkum noydd til at krevja ómaksgjöld fyri tænastur, sigur

Søren L. Bruhn.

Men ger hetta ikki, at Suðuroyar Sparikassi missir sína serstöðu og frimunir?

- Eg veit ikki, hvussu nógv fólk hyggja eftir ómaksgjöldum, tá tey velja millum peningastovnar. Sum oftast verður hugt eftir rentuni, og hon er rættiliga lík hjá øllum peningastovnum.

Tú kanst siga, at tað eisini skal vera ein frimunur hjá tí, ið ger síni ørindi á internetinum heldur enn í avgreiðsluni, sigur Søren L. Bruhn

Sama profil

Hóast gongdin er negativ higartil í ár, so ætlar Suðuroyar Sparikassi ikki at broyta sítt býti millum privat- og vinnufígging.

- Tað er ein ógilig stórur váði við at fígga nógv vinnulív. Vit hava ikki ráð til at missta tíggu milliónir upp á eina verkætlan á sama hátt sum aðrir føroyskir peningastovnar hava, sigur Søren L. Bruhn. Sparikassin hevur deildir í Havn og á Tvøroyri, men annars hevur virksemd fyri tað nógva verið í og rundanum syðra part av Suður-

oygni.

Tølini

Suðuroyar Sparikassi sigur í tíðindaskrivi, at betto rentu- og kostnaðarinntøkurnar fyrra hálvár 2005 vóru 7.854.000 kr. Hetta er umleið tað sama sum fyrra hálvár 2004.

Sparikassin hevur avsett og burturlagt 995.000 kr. uppá skuldarar samanbórið við eina afturflyting uppá 2000 tús. kr. fyrra hálvár 2004.

Sparikassin hevur avskrivað 130.000 kr. uppá fastar ognir, maskinur og innbúgv fyrra hálvár 2005. Fyrra hálvár 2004 vóru avskrivaðar 77 tús. kr. Hækkingin er orsakað av nýggjum tólbúnað og nýggjari deild á Tvøroyri.

Fíggarstøða sparikassans javnvigar við 367 mió. kr. ultimo juni 2005 ímóti 369 mió. kr. ultimo juni 2004.

Eginpeningur sparikassans er nú 37,9 milliónir. Innlánini eru 324 milliónir, og útlánini eru í alt 276 milliónir.